

CRITERIS RELIGIÓ / VALORS - CICLE MITJÀ

ÀREA: RELIGIÓ / VALORS

CCBB	DIM.	CRITERI D'AVALUACIÓ	INDICADORS D'ASSOLIMENT	CONTINGUTS CLAU	EINES AVALUACIÓ
Artística i cultural	Dimensió espiritual	<p>RI1 Conèixer i respectar els fundadors creences, ritus, temples i llibres de les grans religions mostrant actituds de respecte actiu envers les persones, les seves idees, opcions, creences i les cultures que les conformen Co4</p> <p>1. Distingir els fundadors de les religions monoteistes, comparant-ne els aspectes de la seva relació amb Déu, el seu compromís amb l'ésser humà i la seva acció salvífica.</p> <p>13. Aplicar a algunes obres artístiques i gestos litúrgics els continguts bàsics de la fe cristiana i d'altres religions.</p> <p>9. Explicar la nova vida que sorgeix pel Baptisme i s'alimenta en l'Eucaristia.</p> <p>12. Reconèixer en les diferents advocacions de Maria, la Mare de Déu i Mare nostra.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Coneix la Declaració Universal dels Drets Humans i en la Convenció dels Drets de l'Infant, impulsades per l'Organització de les Nacions Unides. • Coneix i respecta tots els elements culturals de gènere, origen, creença de les grans religions. • Identifica alguns Prejudicis i estereotips propis i aliens. <p>• Adquirir habilitats de pensament, perceptives i comunicatives, de sensibilitat i sentit estètic, per comprendre i valorar les manifestacions artístiques.</p> <p>• Conèixer la importància representativa, expressiva i comunicativa que els factors estètics tenen en la vida quotidiana de les persones i de les societats.</p> <p>• Mostrar una actitud oberta, respectuosa i crítica cap a la diversitat d'expressions artístiques.</p> <p>• Saber comunicar-se en diferents contextos de manera artística.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Les diferències de gènere, origen, creença o cultura com un element enriquidor de les relacions interpersonals. • Drets i deures en l'àmbit escolar, familiar i de l'entorn proper. • La convivència en els diferents àmbits propers: la família, l'aula, el grup d'amics... actituds, lèxic, gestualitat i conductes exemplars i de referència. • Drets i deures individuals i col·lectius recollits en les declaracions universals dels drets humans i dels infants. • Drets i deures individuals i col·lectius recollits en la legislació vigent. • Elements i característiques de les cultures de l'entorn. • Prejudicis i estereotips propis i aliens. <p>14. Comparació entre les principals expressions artístiques de les religions monoteistes. Identificació de la fe de l'autor i de la comunitat.</p>	

<p>Tract. informació i digital</p>	<p>Dimensió social</p>	<p>RI2 Aplicar el diàleg com a eina d'entesa i participació en les relacions entre les persones Co5 + Analitzar l'entorn amb criteris ètics per cercar solucions alternatives als problemes. Co7</p> <p>2. Verificar l'acció salvadora de Déu a través dels personatges bíblics, i la seva plenitud en Jesucrist.</p> <p>14. Explicar el significat d'alguns texts evangèlics que facin referència a la vida eterna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Coneix i aplica diferents estratègies pel diàleg. Considerant les emocions pròpies i dels companys. • Busca informació sobre La pau i la violència: situacions quotidianes i estructurals i l'analitza des d'un punt de vista ètic. • Busca informació sobre Situacions de marginació, discriminació i injustícia social i l'analitza des d'un punt de vista ètic. <ul style="list-style-type: none"> • Analitzar la influència de les diferents activitats humanes sobre el món físic • Analitzar els hàbits de consum i la seva incidència en el medi • Considerar la doble dimensió (individual i col·lectiva) de la salut i adoptar actituds de responsabilitat i respecte cap als altres i cap a un mateix. • Gaudir de la lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • Estratègies per al diàleg: l'argumentació, la contraargumentació, les proves... • L'assertivitat com a forma d'expressió d'opinions i judicis. • Emocions i sentiments propis i aliens • Conductes empàtiques. Exemples i característiques. • Estratègies de mediació i gestió positiva de conflictes. • La pau i la violència: situacions quotidianes i estructurals. <p>Característiques del pensament argumentatiu: causa-efecte, mitjà-finalitat, relació part-tot...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estratègies del pensament crític i creatiu. • Fases en el procés de resolució de problemes: cerca de solucions i alternatives. • Dilemes ètics presents en l'entorn. • Relació amb l'entorn: implicacions socials i naturals de la pròpia conducta. • Situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn local i en el món. Causes que les provoquen. <ul style="list-style-type: none"> • Drets i deures individuals i col·lectius recollits en les declaracions universals dels drets humans i dels infants. • Drets i deures individuals i col·lectius recollits en la legislació vigent. 	
---	-------------------------------	--	--	--	--

				<p>1. Déu és creador. El món i la vida com a do de Déu en la Bíblia. Algun relat sobre l'origen del món en l'antiguitat.</p> <p>4. Significat de la vida de Jesús com a lliurament personal i compromís amb tots els homes i dones.</p> <p>9. El naixement de l'Església. L'Esperit Sant és qui dóna vida. Manifestacions dels vincles interns que uneixen als membres de l'Església.</p> <p>11. La salvació de Déu a través dels sagraments de l'Església. Els sagraments de la Iniciació i Reconciliació.</p>	
Aprendre a aprendre	Dimensió personal	<p>RI3 Desenvolupar habilitats per fer front als canvis i a les dificultats i per assolir un benestar personal + Qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi Co2+3</p> <p>3. Reconèixer l'amor de Déu en crear-nos a la seva imatge i adoptar-nos com a fills.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Busca alternatives davant d'una dificultat. • Mostra constància. • Considera l'adequació entre mitjans i finalitat. • Reacciona positivament davant de les dificultats. • Té capacitat d'adaptació davant de situacions canviants. • S'esforça per resoldre els problemes que se li presenten. • Expressa el seu punt de vista amb claredat. • Usa arguments sòlids per defensar les seves opinions. • Menciona arguments a favor i en contra. • Canvia de parer si l'argument de l'altre és més convincent. • Intervé de manera reflexiva i sense impulsivitat. • Les seves opinions i argumentacions estan justificades. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conductes assertives i empàtiques: exemples i característiques. • Fases en el procés de resolució de problemes i de presa de decisions. • Estratègies del pensament crític i creatiu. • Estratègies per a l'autoconeixement i l'autoestima; emocions i sentiments. • Estratègies de prevenció i resolució de problemes o conflictes. • La voluntat i l'esforç com a components de les conductes resilients. • Estratègies per al diàleg: l'argumentació, la contraargumentació i les proves. • Característiques del pensament argumentatiu: causa-efecte, mitjà-finalitat, relació part-tot... Arguments fal·laços. • Prejudicis i estereotips propis i aliens. • Situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn local i en el món. Causes que les provoquen. 	

				<ul style="list-style-type: none"> • Els mitjans de comunicació com a font d'estereotips i prejudicis. <p>2. L'acció salvadora de Déu a través dels patriarques i Moisès al poble jueu. Sentit salvífic i compromís amb l'home i la dona en el Judaisme, Cristianisme i Islam.</p> <p>3. La promesa de salvació que Déu fa a l'home i la dona es compleix en la persona de Jesucrist, Déu i home vertader.</p> <p>5. El pecat de l'home com a ruptura amb Déu, amb els altres i amb ell mateix.</p> <p>6. El perdó de Déu i la seva misericòrdia. Els miracles de Jesús.</p> <p>7. La victòria sobre el pecat i la mort. Jesucrist, el Messies, el Salvador, ha ressuscitat i viu per sempre.</p> <p>8. La fe i el seguiment, resposta a Jesucrist. El manament de l'amor.</p>	
Autonomia i iniciativa personal	Dimensió personal	<p>RI4 Actuar amb autonomia en la presa de decisions i assumir la responsabilitat dels propis actes Co1</p> <p>8. Valorar que la fe cristiana implica assumir responsabilitats i mantenir una actitud de tolerància i</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Té criteris propis. • Accepta o rebutja les opinions alienes després d'analitzar-les. • Argumenta les decisions que pren. • Reconeix els propis errors. • Repara les conseqüències de les accions o actes comesos. • Construir, acceptar i practicar normes de convivència d'acord amb els valors cristians i democràtics • Responsabilitzar-se de les eleccions i les decisions adoptades. • Resoldre els conflictes amb una actitud 	<ul style="list-style-type: none"> • Conductes autònomes. Exemples i característiques. • Conductes responsables i coresponsables. Exemples i característiques. • La coherència com a principi rector de la conducta. • Normes i límits en les actuacions quotidianes. • Relació amb l'entorn: implicacions socials i naturals de la pròpia conducta. 	

		respecte davant els sistemes ètics d'altres religions.	constructiva. <ul style="list-style-type: none"> • Tenir capacitat d'escollir, de calcular i assumir riscos, i afrontar problemes. • Ser conscient de la necessitat d'actuar amb creativitat, responsabilitat i perseverança i de demorar la necessitat de satisfacció immediata.		
--	--	---	---	--	--

Social i ciutadana	Dimensió interspers.	<p>RI5 Adoptar hàbits d'aprenentatge cooperatiu / col·laboratiu que promoguin el compromís personal i les actituds de convivència Co6</p> <p>6. Comprendre el sentit sagrat, festiu, cultural i celebratiu de les festes i ritus de les religions monoteistes, relacionant-les amb aspectes culturals i litúrgics.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Treballa cooperativament fent el seu rol i desenvolupant les estructures proposades. • Fa un ús coherent de les eines de coavaluació i autoavaluació. (rúbrica DdE) • Treballa col·laborativament de forma adequada seguint els següents ítems: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ha aportat informació adequada al grup. 2. S'ha mostrat receptiu vers les aportacions 3. Ha fet la tasca que li corresponia de mane 4. Ha ajudat els companys del grup. 5. Ha contribuït a crear un bon clima de treb 6. Ha acceptat les decisions del grup. • Reconèixer les convencions socials, els valors i les aspectes culturals del llenguatge simbòlic. • Tenir iniciativa, imaginació i creativitat per expressar-se a través de codis artístics • Valorar la realització d'experiències compartides • Disposar d'habilitats de cooperació per contribuir a la consecució d'un resultat final en treballs col·lectius. 	<ul style="list-style-type: none"> • Normes del treball cooperatiu: fixació dels objectius comuns, autoregulació de la conducta, establiment de rols... • Conductes assertives i empàtiques: exemples i característiques. • Conductes responsables i coresponsables: exemples i característiques. • Expressions de reconeixement, agraïment, disculpa i elogi. • Estratègies de mediació i gestió positiva de conflictes. 	(rúbrica DdE plana 30)
	Dimensió social	<p>RI6 Mostrar actituds de servei i de compromís social, especialment davant de les situacions d'injustícia Co8</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Es mostra sensible a les necessitats dels altres • Col·labora en les feines de servei a la comunitat • Assumeix les seves responsabilitats. • Valora i analitza les actuacions dels altres a través de • Ajuda els altres quan ho necessiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Drets i deures dels infants i dels adults en les declaracions internacionals. • Drets i deures individuals i col·lectius recollits en la legislació vigent. • Situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn local i en el món. Causes que les provoquen. • La pau i la violència: situacions quotidianes i estructurals. • Dilemes ètics presents en l'entorn quotidià. 	

		<p>5. Identificar l'església en les seves manifestacions, els sacraments i el servei dels apòstols.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Establir relacions d'igualtat entre sexes, llengües, ètnies i qualsevol altre tipus de diferència. • Posar-se en lloc de l'altre: escoltar, analitzar i tenir en compte opinions diferents a la pròpia. • Construir, acceptar i practicar normes de convivència d'acord amb els valors democràtics. • Exercitar els drets i deures cívics i les llibertats i responsabilitats. 	<ul style="list-style-type: none"> • Relació amb l'entorn: implicacions socials i naturals de la pròpia conducta. • Conductes solidàries i altruistes. Exemples i característiques. 	
--	--	---	---	---	--

Objectius

En acabar l'Educació Primària es pretén que el/la alumne/a sigui capaç de:

1. Conèixer els aspectes bàsics de les religions ja desaparegudes, relacionant-les amb el cristianisme.
2. Reconèixer els fundadors i alguns elements diferencials de les grans religions vigents, la resposta que donen a les preguntes primeres sobre el sentit de la vida i el compromís dels creients.
3. Conèixer la Bíblia, la seva estructura i sentit, identificant alguns textos bàsics com a Paraula de Déu.
4. Descobrir l'acció de Déu en la natura i en la persona, com a fonament i font dels valors bàsics del ser humà.
5. Identificar alguns personatges fonamentals de la Història de la salvació i la seva resposta de fe, descobrint el valor central de la persona de Jesucrist i la resposta de fe de la Mare de Déu.
6. Valorar la novetat de l'amor de Déu que ens salva del pecat i de la mort pel seu Fill Jesucrist i a través de la vida i l'acció salvífica de l'Església, Cos de Crist.
7. Identificar el significat d'alguns esdeveniments, formulacions, expressions i textos bàsics del missatge cristià, que faciliten la comprensió de la vida de l'Esperit Sant en el món i en l'Església.
8. Identificar l'Església en les seves manifestacions, conèixer la presència de Déu i la seva gràcia en els sacraments, i el servei eclesial efectuat pels apòstols i els seus successors.

9. Comprendre i distingir el sentit sagrat, festiu, cultural i de celebració de les festes i ritus de les religions monoteistes, saber-les relacionar amb els aspectes culturals i de celebració de la litúrgia.
10. Analitzar la jerarquia de valors, actituds i normes que conformen el ser cristià, i aplicar-los a les diferents situacions de la vida.
11. Valorar que la fe cristiana implica assumir responsabilitats, conèixer i comprendre l'arrel i el sentit de l'acció i del compromís cristià, i mantenir una actitud de tolerància i respecte davant els sistemes ètics de les diverses religions.
12. Conèixer, valorar i respectar el patrimoni religiós, artístic i cultural, que es manifesta a través del llenguatge simbòlic i iconogràfic de l'arquitectura, pintura, literatura, música i litúrgia, com a expressió de la fe catòlica i d'altres religions.
13. Descobrir que el destí etern de la persona comença aquí com a do que sorgeix de la victòria de Crist sobre la mort.